

Asia: VN/30248/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vankeuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit esityksestä

Senaatti-kiinteistöt kiittää mahdollisuudesta lausua vankeuslain ja siihen liittyvien lakien muutosesityksestä.

Senaatti-kiinteistöt kiinnittää huomiota tiloja koskevien uusien säännösten ennakoitavuuteen ja siirtymäjärjestelyihin.

Esityksessä ei säädetä erillisistä siirtymäsäännöksistä eikä edellytetä olemassa olevien vankiloiden tilojen jälkikäteistä hyväksymistä. Senaatti-konserni pitää tärkeänä, että lainvalmistelussa huomioitaisiin erikseen ja nimenomaisesti kantaa ottamalla, mikäli uudistuksen myötä voimaan tulevia tiloja koskevia uusia vaatimuksia olisi sovellettava jo käytössä oleviin tiloihin ja missä aikataulussa vaatimukset olisi täytettävä.

Vankiloiden ja lastensuojelulaitosten toimitiloihin, alueisiin ja teknisiin järjestelmiin kohdistuvat muutostarpeet aiheuttavat lisäkustannuksia, joiden määrää olisi tarpeen arvioida ja joihin tulisi varautua ennen lainsäädännön muuttamista.

Ennakoitava ja selkeä soveltamisala on välttämätön valtion toimitilahankkeiden suunnittelun, investointien ajoituksen ja kustannushallinnan näkökulmasta. Lisäksi uusien vaatimusten huomioiminen edellyttää sopimista järjestämisvastuussa olevan viranomaisen ja Senaatti-kiinteistöjen välillä.

Yleiset kommentit esityksen tavoitteista

Ei lausuttavaa.

Toiminta vakavissa yhteiskunnallisissa häiriötilanteissa / vankiloiden toiminta

Varautuminen ja toiminnan turvaaminen vakavissa yhteiskunnallisissa häiriötilanteissa vaatii vankiloiden tiloissa toimenpiteitä mm. turvallisuusteknologian, sähkön, lämmön ja viemäröinnin toiminnan varmistamisen osalta. Toimitiloihin ja teknisiin järjestelmiin kohdistuvat toimenpiteet lisäävät sekä jatkuvia että kertaluonteisia kustannuksia.

Toiminta vakavissa yhteiskunnallisissa häiriötilanteissa / yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpano

Teknisten järjestelmien toiminnan turvaaminen aiheuttaa lisäkustannuksia.

Vankiloita koskeva sääntely, esim. vankilan alueen määrittely

Esitysluonnoksen mukaan Rikosseuraamuslaitos hyväksyy vankilan tilat ennen niiden käyttöönottoa tai niiden käyttötarkoitusta olennaisella tavalla muutettaessa. Senaatti-kiinteistöt kiinnittää huomiota siihen, että hyväksymismenettelyn vaikutusta lain voimaan tullessa keskeneräisiin vankilahankkeisiin ei ole käsitelty esityksessä. Rikosseuraamuslaitoksen hyväksymisellä tai sen saamatta jäämisellä ei siten voi olla vaikutusta Rikosseuraamuslaitoksen tiloja koskeviin ennen lain voimaantuloa solmimiin vuokra- ja/tai palvelusopimuksiin ja niistä johtuviin velvoitteisiin. Rikosseuraamuslaitoksen on niin ikään tulevien ja vielä sopimatta olevien hankkeiden osalta yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa määritettävä vankeuslain mukaiset vankilan tiloja koskevat vaatimukset valtion vuokrajärjestelmää noudattaen jo sopimuksia tehtäessä.

Mikäli vankiloiden toiminta tai toiminnan turvaaminen vaatii lisäalueita tai alueiden lisääntynyttä teknistä valvontaa ja valvontarakenteita, aiheuttaa tämä muutostarpeita vankiloiden tiloihin ja tätä kautta lisäyksiä turvallisuuden toimitilakustannuksiin.

Vankilan osastoja koskeva sääntely / tehostetun valvonnan osastot

Tehostetun valvonnan osastojen määrän tai niiden mahdollinen koon kasvattaminen aiheuttaa lisääntyviä toimitilakustannuksia.

Vankilan osastoja koskeva sääntely / sopimusosastot

Sopimusosastojen määrän tai niiden mahdollinen koon kasvattaminen aiheuttaa lisääntyviä toimitilakustannuksia.

Lakia alemmat säädökset ja määräykset

Ei lausuttavaa.

Rikosseuraamuslaitoksen valvontatoimivaltuudet

Ei lausuttavaa.

Rahan ja muiden maksuvälineiden käyttö vankilassa

Ei lausuttavaa.

Vankilasta vapautuvan vangin kuljettaminen tahdosta riippumattomaan hoitoon

Ei lausuttavaa.

Vangeille myönnettävät poistumisluvat

Ei lausuttavaa.

Hoitoon pääsystä ajankohdasta ilmoittaminen

Ei lausuttavaa.

Sijoittaminen vankilan ulkopuoliseen laitokseen / aikuiset vangit

Vankilan ulkopuolisiin laitoksiin sijoittaminen edellyttää tiloja, henkilöstöä ja valvontatekniikkaa niissä ulkopuolisissa laitoksissa, joihin vankeja sijoitettaisiin. Näihin kustannuksiin tulee varautua etukäteen.

Sijoittaminen vankilan ulkopuoliseen laitokseen / alle 18-vuotiaat vangit

Lastensuojelulaitoksissa ei ole tällä hetkellä riittävästi toimitiloja, joihin alle 18-vuotiaita vankeja voitaisiin sijoittaa. Lisäpaikkoihin varautuminen vaatii toimitilojen muutostöitä tai lisärakentamista, josta aiheutuu uusia toimitilakustannuksia ja joihin tulee varautua etukäteen.

Muut mahdolliset huomiot esitysluonnoksesta

Ei lausuttavaa.

Salomaa Aleksi
Senaatti-kiinteistöt